nema, kui rataid teisite teeksid. Raha-ahnus on mõnda hääd maa-ilmas ärakeelnud, ütlen siin teist ja kümmet-korda. Pisukest ue töö õpimise waewa ei paneks kül ke-dagi raskest, kui ta teaks, et ued ümmarguſed ratad en-dist kasu saaksid tooma. Ja wiimaks: mida rumalamaks kuskil rahwas jääb, seda paremat lüpsilehma leidwad need, kes igapääw sest rumalusest piima ja koort endale oskawad lüpsta. Tuisula pimedad lüpsilehmad olid Tõlpla küla ammetmehi kõigeparemast' nuumanud!

Wõeral maal käinud mees tunnistas awalikult oma lugu, kuda ta ise tük aega wana kütke kammitsas käinud ja teiste kombel mitu aastat nurgeliste ratastega sõitnud, enne kui teiste targemate juhatamise läbi paremale teele jõudis. Ühe Põhjala mehe käest oli ta rata-puu paenu-tamist õpinud, kus rahwas juba ammust aeast ümmar-gusi rataid walmistas ja pruukis.

Kuida ue wankri ehitaja etearwanud, mõnda sündis lugu, ehk kül kõik palju kenamal ja ülemal kombel, kui tema lühike aru jõudnud mõtelda. Tuisula targad ja meistrid hakasid nüüd hullul kombel möllama, üks pil-kas, teine laitis, kolmas sõimas, aga kõik laulsid üheſt suust tänu ausa jaama-isandele, kes nende maakonda niisuguse wiletsuse eest hoidnud. „Jah, meie tunneme, sina oled meie sõber!“ lauldi igaltpoolt neljaealega jaama-isandale wasta, „sina oled ümmarguse rataste wasta seisnud ja meid nende eest hoidnud; sest märka-me sinu põhjatu armastust meie waeste Tuisulaste wasta. Sinu kõrge eeskuju järel tahame ennast täna-sest pääwast Tuisulandi rahwaks ristida“ ja mõnda edasi. Kui kedagi mõistlikuma nende hullamise jampsi

ei lãinud sõitlema, puges wiimaks mõni kon mudast mätale ja hakas krooksuma, et kõik laululinnud metsast ärapeletas. „Krooks, krooks! ärge rikuge meie nurge-lisi rataid! Krooks, krooks! ärge kahandage meie püksi-reisi! Krooks, krooks! ärge kiskuge meie adrade külest tuulesahka maha, ega siduge sahad teisite! Krooks, krooks! ärge rikuge meie kaheraudseid tera-riistu!“ Mõnda krooksusid konnad hommikust õhtuni. Mõistliku-mad, ehk neid kül wäga pisut oli, pidasid oma kõrwad kinni, sest et alaline krooksumine neile pääwalu tegi.

Postiwanker ei olnud tük aega palju muid weda-nud, kui ümmarguse rataste laitjaid, kunni neid nii pak-sult senna jõudis, et enam wõimalik ei olnud, seda karja kaasawõtta. Siiski oli weel wiimaks üks pika loriga sõgesilm wankri kannul aset leidnud, kus ta mõne tosina ölekubusi peksis, kust arwast üks kidur iwake wäljakar-gas. Aga idd ei leitud ial nende iwade seest. Et rumala-mad kohe tema tarkuse ete, kui Israeli rahwas kuldwa-sika kuju ete, mahalangeks, sellepärast lisas ta mõned sõnad Walgela, Mustela ja Põhjala rahwa keelest oma lori sekka, kül teades, et seda rumalus kõige targemaks peab, kellest ta ühtegi ei mõista. — Mõnda ütles ta: „Meie wankrite ratad peaksid kül loodudkombel natuke ümmargusemad olema, kui neid seie saadik tehti; aga ei mite nõnda ümmarguseks tehtud, kuda ue wankri ehi-taja on näitnud. Meie ratastel ei sünni mite kolm põi-da, waid tuleb wiis põida teha, ehk kül need wiis põida kellegi muu silma ei paista, kui sündinud Tuisulasele. Pikemalt: pane naisterahwa seelikule kümme ehk wiis-kümmend tüki sisse, siiski ei saa sest muud, kui üks seelik.